

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠТИTU

Klasa 15 (5)

INDUSTRISKE SVOJINE

Izdan 1 oktobra 1932.

PATENTNI SPIS BR. 9180

Dr. Bloem Walter, književnik, Berlin—Zehlendorf, Nemačka.

Pisaća mašina.

Prijava od 9 maja 1931.

Važi od 1 decembra 1931.

Tastatura pisaće mašine prilikom ko-rektnog pisanja po desetoprstnom sistemu treba biti stavljen u pokret upotrebo sviju prstiju, u kom slučaju poslužuju palci prazne tastere, ostali pak prsti na svakoj polovini tastature po jednu određenu grupu tastera. Ova metoda deset prstiju teško se da naučiti, pošto učeniku teško pada da zapamti pojedine grupe tastera za svaki prst. I izvežbaniji pisači pogrešno uđaraju i vremenom sasvim zaborave da izvrše prema propisu tačno odvajanje grupa.

Sve ove nezgode bivaju oštranjene predmetom ovog pronalaska na taj način, što je stvorena tastatura kod koje su pojedine grupe tastera spolja uočljive tako da se postizava brzo i sigurno učenje, bez usiljavanja, sistema upotrebe deset prstiju.

Pronalaskom postiže se značajan tehnički napredak od industrijskog interesa.

Shodno pronalasku su svi tasteri jedne grupe tastera, koji imaju da se stave u dejstvo jednim određenim prstom, obeleženi osetljivim ili vidnim znacima. Znaci pojedinih tastera za svaku grupu tastera istovetni su, znaci pak svake grupe tastera različiti su. Celishodno je da tasteri svake grupe budu različito obojeni, nego oni susedne grupe. Samo po sebi se razume, da tasteri ne moraju celi biti obojeni, već je dovoljno ako se stave na njih obojeni znaci. U opsegu pronalaska teži i to da se znaci raspoznavanja pojedinih grupa tastera u mesto bojenja izvedu u raznim oblicima. I kod ovog načina nije potrebno glave tastera razno izvesti po obliku, već je dovoljno raznolike znake staviti na taste.

Da bi se izbegla zabluda pri pisanju, celishodno mogu se na prste pisača staviti navlake koje svojim znacima odgovaraju znacima grupe tastera.

Preim秉stvo kod ovog pronalaska sastoјi se u tome, što se znaci pojedinih grupa lako mogu izmeniti, tako da se mogu staviti na mašine nalazeće se već u upotrebi, bez velikih troškova. Ovo se može izvesti upotrebom obojenih znakova n. pr. na ovaj način:

Kod sistema već u upotrebi sastoje se tasteri iz jednog okvira, umetnute pločice od kartona, celuloida ili time slično, na čijoj se crnoj ili beloj osnovi nalazi slovo, iz bezbojnog poklopca od srakla ili drugog providnog materijala. N. pr. ovde bi bilo dovoljno, kada bi se staklenoj platnici dala odgovarajuća prozračna boja. Ne moraju sve grupe biti obojene, već se mogu ostaviti neobojene desno i levo, koje bivaju stavljeni u pokret malim prstom, kao i grupe za kažiprst tako da se mogu obojiti samo neke grupe.

U crtežu pokazana je izvedena tastatura pisaće mašine u smislu pronalaska primera radi.

Sa 1 je u crtežu označen okvir pisaće mašine, 2 označava prazan taster, 3 je ostala tastatura. Tasteri tastature (3) koji imaju biti posluženi od leve i desne ruke, razdvojeni su u crtežu isprekidanim linijom 4. U smislu pronalaska su svi tasteri jedne grupe tastera koji imaju biti posluženi od jednog određenog prsta, snabdeveni različitom farbom od druge grupe tastera. Bojenje je tako podešeno da ne smeta vidljivosti oznaka na tasteru.

U izvedenom primeru su razne boje po jedinjih grupa tastera označene raznim načinima šrafiranja. Horizontalnim srasfiranjem označeni su tasteri koji imaju biti stavljeni u dejstvo kažiprstom, vertikalnim oni koji će biti stavljeni u dejstvo srednjim prstom. Šrafiranje koje ide od gore, desno na levo, označava tastere koji imaju biti posluženi od domalog prsta, a šrafiranje koje ide od gore sleva na desno, pokazuje tastere koji imaju biti posluženi od malog prsta.

Ako se za potrebno nađe, mogu se još tasteri koji imaju od istih prstiju leve i desne ruke biti posluženi, razno biti označeni. Sem toga mogu znaci biti pojedinih tastera skidljivo podešeni tako, da se mogu skinuti, ako se pisač svika na upotrebu sviju prstiju. U opsegu ovog pronalaska leži i to, da podela grupa tastera i njihovih oznaka može se primeniti i kod drugih mašina, a ne samo kod pisačih, kao n. pr. kod mašina za slaganje slova, knjigovodnih i kod drugih snabdevenih tastaturom.

Patentni zahtevi:

1. Pisača mašina, a također slagačka ili druga slična mašina, naznačena time, što su svi tasteri jedne grupe tastera, koji imaju bili posluženi od određenog prsta, snabdeveni jednim vidljivim ili opipljivim znakom.
  2. Pisača mašina po zahtevu 1 — naznačena time, što su oznake pojedinih tastera za svaku grupu tastera jednake, a oznake pojedinih grupa tastera različite.
  - 3) Pisača mašina po zahtevu 1 i 2, naznačena time, što su kod vidljivih oznaka tasteri svake grupe tastera razno obojeni, odn. snabdeveni oznakama obojenim drukčije, nego što su susedne grupe, pri čemu pisač može nositi na prstima odgovarajuće obojene oznake.
  4. Pisača mašina po zahtevu 1—3, naznačena time, što su pojedini tasteri svake grupe tastera razno u obliku izvedeni, odn. snabdeveni oznakama drugog oblika, nego susedne grupe.

Ad patent broj 9180.

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

IZDARAZA ZASLUŽNE

INDUSTRIJSKE SVONJE

PATENTNI SPIS BR. 9511

Heinz und Peter, Wien, Austria

Zaštitna i izdarska slika za vlasnika

